

KESÄRETKIÄ SUOMESSA

HELSINGISSÄ 1915
SUOMEN MATKAILIJAYHDISTYS

KESÄRETKIÄ

SUOMESSA

HELSINKI 1915
SUOMEN MATKAILIJAYHDISTYS

HEI SINGIN
YLIOPISTON
KIRJASTO

KESÄRETKIÄ

SUOMESSA

HELSINKI 1915
K. F. PUROMIEHEN KIRJAPAINO O.-Y.

KIRJASTO
YLIOPISTO
H. SINGIN

Kesäretkiä Suomessa.

Seuraavien kiertomatkojen päiväjako tarkoittaa niin lyhkäistä matka-aikaa kuin mahdollista. Sivumatkoihin ja lepoon on ylimääräisiä päiviä käytettävä. Kun eri matkavälien hinnat ovat, paria pienempää poikkeusta lukuunottamatta, erikseen ilmoitetut, voidaan alempana annettujen esimerkkien nojalla ja etenkin »Turisti» nimisen aikataulukokoelman siv. 24—27 löytyvien rautatiepilettien hintoja ja tärkeimpien rautatieasemien välimatkoja selostavia tauluja käyttämällä suuremmitta vaikeuksista laskea mitä toiseenkin järjestykseen sovitettut matkat tulevat maksamaan. Muut välimatkat lasketaan rautateiden aikataulujen mukaan, ja muutoinkin saadaan »Turistia» tarkoin lukemalla matka-ajoista ja maksuista luotettavia tietoja.

Joskus on Suomessakin matkustettaessa edullisinta käyttää n. k. *kuponkipilettejä*, joita tilataan kaikkien Suomen rautatieasemien välityksellä ja saadaan eräillä suuremmilla asemilla ja Suomen Matkailutoimistossa (Helsinki, P. Esplanadikatu 21). Kuponkipilettejä koskevista määräyksistä on tietoja »Turistissa» sivuilla 15—18. Näitä määräyksiä sekä luettelon höyrylaivamatkoista, joilla kuponkeja voidaan käyttää, sisältäviä vihkosia myydään useimmilla rautatieasemilla. Kuponkipileteistä on m. m. seuraava hyöty: 1) matka voidaan keskeyttää millä rautatieasemalla tahansa, jos vastaava kuponki leimautetaan asemakonttorissa, ja siten voidaan käyttämällä niin pitkiä kuponkimatkoja kuin mahdollista saada vyöhyketariffin pitkiä matkoja varten myöntämä alennus. 2) kuponkivihkopiletit kelpaavat 3 kuukautta. 3) Koko matkasta suoritetaan maksu

samalla kertaa, joten säästyy matkalla muutoin eri piletien oston kuluva aika. — Kuponkijärjestelmästä puuttuu kuitenkin joitakuista lyhyempiä laivamatkoja, joita varten piletit ovat erikseen ostettavat.

Järjestelmän ainoa mahdollinen ikävä puoli on se, että on seurattava määrättyä matkasuunnitelmaa, ja että matkan loppuun kulkematta jäädessä Rautatiehallituksesta maksun takaisin saantia pyydettyessä saadaan vaan puolet käyttämättä jääneen rautatiekupongin hinnasta, ellei voida todistaa matkan keskeytymisen johtuneen eräistä liikenne ohjesäännössä tarkemmin määritellyistä pakottavista syistä.

Matkasuunnitelmien yhteydessä on alempana myös vastaavien kuponkipiletien hinnat.

Selostettujen matkasuuntien varrella on kaikkialla hostelleja, ravintoloita ja hyviä majataloja. Ainoastaan erit. mainituissa poikkeustapauksissa on varattava matkaevästä mukaan.

HUOM.! II/I merk. 2:a luokkaa junassa ja I luokkaa laivassa matkustettaessa, III/II merk. 3 luokk. junassa ja 2 luokk. laivassa j. n. e.

N:o 1.

(kiertomatka ympäri Suomen).

Helsinki—Viipuri—Saimaan kanava Rättijärvelle—Imatra—Vuoksenniska—Savonlinna—Punkaharju—Savonlinna—
—Kuopio—Kajaani—Vaala—Oulunjoki—Muhos—Oulu—
Kangasala—Tampere—Turku (ja Naantali)—Helsinki.

Kuponkipiletti: II/I — Smk. 121: 50, III/I — Smk. 97: 80,
III/II Smk. 90: 25.

- 1 päivänä Helsingistä pikajunalla 1,10 (ruok. vaunu), saap. Viipuriin 7,08, tai matkust. junalla 10,20, saap. 7,30 (I — 29: 85, II — 17: 60, III — 11: 95 Smk. Paikka-
piletti pikajunassa Smk. 7: 50, 5 tai 2: 50). Viipurissa ei Papulan puistoa näköaloineen unhoitettako!
2 päivänä Viipurin pohjoissatamasta klo 1,50 kanavalaivalla Rättijärvelle, saav. klo 5,00 (Smk. 2: 50 tai 1: 25),

josta klo 5,30 automobilillä *Imatralle* (saav. n. 7,00; 35 kilom., 13 mk.). Grand Hotel Cascade, Matkailijahotelli y. m.

3 päivänä käydään *Vallinkoskella* (4 km.). Klo 1,51 *Imatralta* junalla *Vuoksenniskalle* (saav. 2,03; I — Smk. 1: 15, II — —: 70, III — —: 50) ja »*Imatra*» tai »*Imatra II*» laivalla klo 3,00 *Saimaan halki Savonlinnaan* (I — Smk. 8: —, II — 6: —) Laivoissa, jotka yöpyvät *Puumalassa*, on hyvä ravintola ja mukavat makuutilat.

4 päivänä saavutaan klo 7,00 e. p. p. *Savonlinnaan* laivalla, joka taas lähtee vasta klo 1,00, joten ei ole kiirettä noustessa. Kaupunkia, kylpylän puistoa ja *Olavinlinnaa* katsottava. Klo 1,00 lähd. »*Punkaharju II*» laivalla *Punkaharjulle*, jonne saav. 2,30 (Smk. 2: — tai 1: 50). Valtion hotelli ja hotelli *Finlandia*. Ellei huoneita saada *Punkaharjulla*, voidaan palata 7,30 laivalla *Savonlinnaan* (saav. 9,00), jossa *Turistihotelli* ja majatalo.

5 päivänä 10,15 a. p. p. *Punkaharjulta Savonlinnaan* 11,45 saapuvalla laivalla ja edelleen klo 1,15 »*Heinävesi*» tai »*Heinävesi II*» laivalla *Kuopioon* (I — 7: —, II — 5: 50 Smk.). Laivat, joissa on hyvä ravintola, ovat yötä *Heinäveden* kirkolla. Tilaisuus kävelyyn.

6 päivänä saav. klo 8,00 e. p. p. *Kuopioon*. Jalan tai ajurilla näköalastaan kuuluisalle *Puijolle*. Aamiainen *Seurahuoneella* tai kauniin *Peräniemen* ravintolassa. *Kuopiosta* 12,02 läht. junalla, päivällinen *Iisalnessa* klo 2,31—2,53, *Kajaaniin* saav. klo 5,04. (II — Smk. 10: 50, III — 7: —). Piletit seuraavan päivän *Oulujoen* koskimatkaa vart. ostetaan heti saavuttua rautat. asemalta, jossa myöskin varemmin ehkä ostetut kuponkipiletit ovat leimautettavat etusijan saantia varten koskiveneissä. Kaupungin viereisiä koskia ja *Pöllyvaaran* näkötornia kannattaa katsoa. *Turistihotelli* ja *Uusi hotelli*. (Sivumatkan *Sotkamoon* ja *Vuokatille* voi tehdä lähtemällä satamajunassa heti postijunan saavuttua *Niskan* satamaan, josta edelleen laivalla).

7 päivänä läh., jos on arkipäivä, klo 7,30 aam. (lauantaisin

klo 9,00) »Salo II» laivalla (ravintola) Vaalaan (Smk. 4: —, 3: —) jonne n. klo 12—1. Saavuttua viipymättä *Oulunjokea* Matkailijayhdistyksen koski- ja moottori-veneillä (10 mk.) Muhokselle, saav. n. klo 6,00. Päivällinen tilattava »Salo II» laivan kapteenin kautta. Muhokselta klo 8,00 (syksymmällä klo 7,00) laivalla Kurkelanrantaan (1: 80 tai 1: — mk.) ja Muhokselta puhelimella tilatulla ajurilla (Smk. 1: 60) *Ouluun* Seurahuoneelle tai Piiparin matkailijahotelliin.

8 päivänä *Oulusta* 11,49 lähtevällä junalla saavutaan *Seinäjoelle* 9,26 (Asemahotelli).

9 päivänä *Seinäjoelta* 7,20 läht. junalla saavutaan *Kangasalan* asemalle 1,41 (Oulu—Kangasala I — 45: 40, II — 27: 25, III — 18: 15; pilette leimautettava *Seinäjoella*; varsin edullista ostaa kuponkipilette valiten kupongin Oulu—Turku maksava I — 52: 45, II — 31: 50, III — 21: —). Asemalta seuruevaunulla (50 p.) *Kangasalan kirkolle* (Matkailijakoti). Käydään Kirkkoharjulla. 8 km. huviretki Keisarinharjulle, Kaivannon kanavalle ja Vehoniemen harjulle palaten kirkonkylään, josta seuruevaunulla *Kangasalan* asemalle ja 6,10 tai 11,30 läht. junalla *Tampereelle*, jonne saav. 6,55 tai 12,05 (Pil. Kangasala—Turku I — 18: 90, II — 11: 35, III — 7: 55 leimautettava *Tampereella*). *Tampereella* Sentraalihanoteelli, Seurahuone, Hospitz Emmaus y. m. Vaihtoeht. voidaan *Seinäjoelta* matkustaa suoraan *Tampereelle* saapuen 2,05 ja käyden Messukylän kautta *Kangasalla* ja *Vehoniemellä* (n. 25 kilom.) ja takaisin automobilillä 35—40 mklla.

10 päivänä *Tampereelta* 11,40 läht. junalla (junanmuutos Toijalassa klo 12,51—1,07) saav. *Turkuun* 4,30.

11 päivänä *Turussa*. Käydään *Naantalissa* laivalla (tunnin matka 1 mk.).

12 päivänä *Turusta* 7,15 tai 5,05 läht. junalla. Helsinkiin saav. 1,00 tai 10,56 (I — 20: 25, II — 12: 20, III — 8: 15).

N:o 2.

Kiertomatka Saimaan vesistöllä.

Höyrylaivapiletit maks. yhteensä: I L. — Smk 40: —
II L. — 30: 50.

**Lappeenranta—Savonlinna—Punkaharju—Savonlinna—
Heinävesi—Kuopio—Leppävirta—Varkaus—Savon-
linna—Mikkeli—Lappeenranta.**

Kotipaikalta junalla Lappeenrantaan (pakaasi lähetettävä Lappeenrannan *satamaan*) esim. Helsingistä päiväpikajunalla klo 1,10 (junanmuutto Simolassa 6,24) tai matk. junalla klo 10,20 (junanmuutto Simolassa 6,12—6,35) saap. Lappeenrantaan 7,13 ja satamaan (25 p.), jossa käsipakaasi jät. säilytettäväksi asemamakasiiniin. — Yöjunallakin (läht. 6,50 Helsingistä) matkustaen ja muuttaen klo 2,22—3,40 junaa Simolassa ehditään laivan lähdölle Lappeenrantaan kl. 4,18. (I — 28: 15, II — 17: —, III — 11: 35; paikkapiletistä päiväpikajunassa 7: 50, 5: — tai 2: 50 Smk. lisämaksu). Illallisen esim. Kasinossa syötyä yövytään klo 9,30 Savonlinnasta saapuneessa »Savonlinna» laivassa.

1 päivänä Lappeenrannasta 4,20 aam. »Savonlinna» laivalla lähdettyä saavutaan klo 12,20 Savonlinnaan (I — 8: —, II — 6: —), josta klo 1,00 Punkaharjulle (saav. 2,30) »Punkaharju» laivalla, jolla 7,30 ill. palataan Savonlinnaan (saav. 9,00; meno ja paluu I — 4: —, II — 3: —). Yötä Turistihotellissa tai Majatalossa. (Voidaan myös jäädä yöksi Punkaharjulle kuten matk. N:o 1).

2 päivänä (vaihtoeht. Punkaharjulta 10,15 läht. laivalla 11,45 saavuttua) kaupunkia, Olavinlinnaa ja kylpyläpuistoa katseltua lähd. klo 1,15 lähtevällä »Heinävesi» tai »Heinävesi II» laivalla kuten N:o 1:ssä (I — 7: —, II — 5: 50 Smk.) ja

3 päivänä saav. Kuopioon 8,00. Käydään Puijon hurmaa-
vaa näköalaa katsomassa ja Väinölän niemellä. Aamiainen Seurahuoneella tai Peräniemellä. Lähdetään klo 2,20 »Leppävirta» tai »Leppävirta II» lai-

valla Savonlinnaan (I — 7: —, II, — 5: 50) päin. Laiva saapuu Varkauden Pirtinniemielle n. klo 8,00. Taipaleen kanavaan tultua voidaan kävellä n. 2 km. Ämmäkosken ja Varkauden tehtaan läpi laivalle, joka vasta 1,30 yöllä lähtee edelleen.

4 päivänä saav. 8,00 Savonlinnaan. Aamiainen kylpyläpuiston Kasinossa (Käydään Olavinlinnaa katso massa) ja lähd. klo 1,00 Mikkeliin päin »Ansio» tai »Punkaharju I» laivalla (I — 8: —, II — 6: — Smk.).

5 päivänä saav. Mikkeliin klo 7,00. Aamiainen Seurahuoneella. Käydään Naisvuorella ja ehkä Kaihun niemellä. Klo 1,00 lähtee joka arkipäivä hrl. »Mikkeli» Lappeenrantaan saapuen sinne 8,30 ill. (I — 6: —, II — 4: 50 Smk.). Lappeenrannasta kotiseudulle (ellei seur. päiv. 3,45 lähd. »Imatra» tai »Imatra II» laiv. Jakosen rantaan ja Rauhan parantolaan, josta autolla Imatralle) esim. Helsinkiin joko suoraan yöjun. 12,10 vaihtaen 12,44—3,08 junaa Simolassa (ei makuuvaunua) ja saapuen 8,55 Helsinkiin, tai 3,33 Simolasta lähtevällä pikajunalla, joka saapuu Helsinkiin 9,43 (ainoast. makuuvaunuja; I L 17: 50, II — 10: —). Päivällä Lappeenrannasta lähdettäessä käytetään 1,10 lähtevää matkustajajunaa, joka saapuu Helsinkiin 9,57 ill. (junanmuutto Simolassa 1,44—2,28; piletinhinn. kts. yl.).

Koko matkan kuponkipiletti Helsingistä alkaen: II/I — Smk. 75: 90, III/I — Smk. 63: 90, III/II — Smk. 54: 40.

Huom.! Kuopiosta sopii varsin hyvin tehdä syrjämatkoja eri suunnille, m. m. pohjoiseen, Tuovilanlahteen, tai Karjalankoskelle, jossa sopii viivähtää Juvankosken tehtaan omist. pientä hotellia käyttäen; tehtaan kauniita ja suurenmoisia laitoksia kannattaa katsella ja höyrylaivalla tehdä retkiä Nilsiään vesillä kuuluisalla Pisanvuorella käyden.

N:o 3.

Viipuri—Saimaan kanava—Imatra—Antrea—Vuoksi— Valamo—Sortavala—Viipuri.

II/I — Smk. 42: 60, III/I — 38. 15, III/II — 33: 30.

(Valamossa käyntiä on vältettävä venäläisinä pyhä- ja juhlapäivinä).

- 1 päivänä *Maanantaina*, Viipurista klo 1,50 laivalla Rätti-järvelle (Smk. 2: 50 tai 1: 25) ja autolla *Imatralle* (13 mk.) saapuen 7,00.
- 2 päivänä *tiistaina* katsellaan *Imatraa* ympäristöineen.
- 3 päivänä *keskiviikkona*, lähd. Imatralta 7,24 aam. läht. junalla saapuen *Antreaan* 8,18 (II — Smk. 2: 20, III — 1: 45), josta 9,30 laivalla Vuoksea kuljettua (eväitä mukaan!) saav. Kiviniemelle n. 2,30 (I — 2: 50, II — 1: 50). Kävellään kannaksen yli Suvannon rannalle jatkaen klo 3,00 laivalla Koukunniemelle (n. 1: 50) ja 3 km. hevosella Laatokan rannalle *Taipaaleeseen*, jonne hrl. »Konkordia» saapuu keskiviikk. 10,00 ill. (ravintola). Yötä laivassa.
- 4 päivänä (ainoastaan *torstaisin*) lähtee »Konkordia» *Taipaaleesta* 5,00 aam. Sortanlahden—Käkisalmen ja Lahden pohjan (Jaakkiman) kautta *Valamoon* saapuen klo 4,00 (I — 7: —, II — 5: —).
- 5 päivänä *perjantaina* katsellaan *Valamoa* (eväät tarpeen).
- 6 päivänä *lauantaina*, lähtee »Konkordia» 4,30 j. p. p. ja saapuu *Sortavalaan* klo 7,00 illalla (I — 3: —, II — 2: —). Seurahuone.
- 7 päivänä *sunnutaina*, lähdetään Sortavalasta klo 9,50 tai 3,38 läht. junalla Viipuriin saapuen klo 3,53 tai 9,21 (II — Smk. 10: 10, III — 7: 40).

N:o 4.

Viipuri—Saimaan kanava—Imatra—Valamo—Joensuu— Koli—Savonlinna—Saimaa—Lappeenranta.

Kuponkipiletti: II/I — Smk. 70: 95, II/I — 60: 85, III/II — 53: —. (Venäläisinä pyhä- ja juhlapäiv. ei ole lähdettävä Valamoon).

- 1 päivänä Viipurista Imatralle, katso N:o 3.
- 2 päivänä Imatralta 7,24 aam. läht. junalla. Junanmuutto Antreassa 8,18—9,17. Aamiaista Elisenvaarassa klo 11,28—11,45. Saavutaan Jaakkimaan klo 12,26 ja jatk. paikallisjunalla Lahdenpohjan satamaan (piletti Imatra—Lahdenpohja: II — Smk. 8: 50, III — 5: 70), josta »Konkordia» laiva klo 2,00 tiist., torst. ja lauant. lähtee Valamoon, saapuen sinne klo 4,00 (I — Smk. 5: —, II — 3: —).
- 3 päivänä Valamossa (eväät tarpeen) ja samoin 4:nä päivänä, jos silloin on maanantai.
- 4 päivänä, tiist., torst. ja lauant., Valamosta klo 4,30 j. p. p. läht. »Konkordia» laivalla saapuen Sortavalaan 7,00 ill. (3: 20 tai 2: 60 Smk.).
- 5 päivänä Sortavalasta klo 1,48 päiv. läht. junalla saapuen Vuonislahden as. 8,19 ill. (II — 13: —, III — 8: 75 Smk.), josta vajaan 1 klmn kävely Pielisjärven rantaan. Matkailijayhdistyksen moottoriveneellä n. 1 tunnin matka Kolille (2 mk.). Rannalla matkailijamaja; vaaralla olevaan majaan n. 2 km hyvää mutta jyrkkää polkua, jota myöten matkatavara on kuljetettava hevosella ja reellä.
- 6 päivänä Kolilla.
- 7 päivänä aamulla Kolilta lähtevällä moottoriveneellä Vuonislahden asemalle, josta 9,07 aam. läht. junalla saapuen Joensuuhun klo 11,20 (II — 5: 25, III — 3: 50 Smk.). Jompaankumpaan suuntaan on Kolin—Joensuun matka tehtävä laivalla (4: — tai 3: — mk.) vaikka matka-aika siten piteneekin (katso »Turistin» taulua 143). — Joensuusta klo 2 j. p. p. lähtö »Orivesi» tai »Orivesi II» laivalla Savonlinnaan (I — 8: —, II — 6: — Smk.).

- 8 päivänä saavutaan *Savonlinnaan* 6,30 aam. ja kaupunkia, kylpyläpuistoa ja Olavinlinnaa katseltua jatk. 1,30 päiv. lähtevällä »Savonlinna» laivalla *Lappeenrantaan* saapuen sinne 9,30 ill. (8: — tai 6: — Smk.). Hotelli »Patria» y. m.
- 9 päivänä lähtee *Lappeenrannasta* juna 7,53 aam. tai 1,10 päiv. (junanmuutot Simolassa klo 8,26—9,17 tai 1,44—1,55) saapuen *Viipuriin* klo 10,19 tai 3,31 (II — 3: 90, III — 2: 65 Smk.).

N:o 5.

Helsinki—Lahti—Jyväskylä—Vilppula—Ruovesi—Tampere
—Kangasala—Hämeenlinna—Helsinki.

II/I — Smk. 50: 25, III/I — 40: 85, III/II — 36: 60.

- 1 päivänä lähdetään *Helsingistä* 2,58 päiv. läht. junalla *Lahteen* saapuen 7,08 ill. ja jatk. paikallisjunalla *Vesijärven* satamaan (I — Smk. 14: 20, II — 8: 50, III — 5: 70). Jos tahdotaan katsella *Lahtea* (käyden m. m. *Hovinsaaren* raittiusravintolassa ravintolan moottoriveneellä) lähdetään *Helsingistä* klo 10,20 aam. läht. ja 2,05 *Lahteen* saapuvalla aamujunalla tai pikajunalla (läht. 1,10, saap. 3,44; paikkapiletit). *Vesijärveltä* joka päivä (paitsi torstaina) klo 7,45 ill. läht. »Suomi» tai »Jämsä» laivoilla *Jyväskylään* (I — 8: —, II — 6: — Smk.).
- 2 päivänä saavutaan *Jyväskylään* 7,00 aam. Kaupunkia katseltua lähdetään klo 2,19 päiv. *Vilppulaan* (saav. 7,31 ill.; junanmuutto *Haapamäellä* klo 5,40—6,30; II — Smk. 6: 75, III — 4: 50).
- 3 päivänä *Vilppulasta* maanantaisin klo 4,15 aam., keskiv. ja perjant. klo 4,45 aam. ja tiist., torst. ja lauant. klo 6,00 aam. läht. »Into» laivassa (1: 50 tai 1: — mk.) *Ruoveden* kirkonk. saapuen klo 7,30 ja 10,00 vaiheilla aam. *Ruovedeltä* arkipäivinä n. klo 2,30 »Tarjanne» tai »Pohjola» laivalla *Virroille* (3 tai 2 mk.), saapuen klo 7,00—8,00 vaiheilla (maanant. ja torst. *Tulijoelle* saakka, saap. 9,30 ill.; Smk. 5: —,

4: 25 Ruovedeltä edestakaisin). Yövyttävä laivalla. Virroilta voidaan käydä Torisevan järvillä. Sinne päästään hevosella tai polkupyörällä Visuvedeltä, jonne laiva saapuu n. klo 4,00 j. p. ja josta on Torisevalle 13 km ja edelleen 3 km Virroille, jossa ehditään laivaan, jos se käy Tulijoella.

4 päivänä palataan *Tulijoelta* samassa klo 2,30 yöllä (Virroilta 4,00 aam.) läht. laivassa Ruoveden (klo n. 9,00 aam.) kautta *Tampereelle* saapuen klo 1,00 tai 1,30 j. p. p. (Tampereelle Tulijoelta Smk. 8: — tai 6: 50, Virroilta 6: — tai 5: 25).

5 päivänä Tampereelta *Kangasalle* joko autolla (35—40 mkalla) tai 10,41 e. p. p. läht. junalla saapuen 11,18 tai klo 2,32 läht. ja 2,59 Kangasalle saapuvalla junalla (vrt. N:o 1; maksu 90 tai 65 penniä). Matka voidaan tehdä jo 4:kin päivänä.

6 päivänä voidaan Tampereelta käsin tehdä monta huvi-matkaa, m. m. junalla Nokialle, laivalla Tervalah-teen, Paarlahteen, Leppälahteen, Keuruun y. m. *Tietoja saadaan J. Tirkkosen matkailuosastosta.* Jos liika-aikaa puuttuu, lähdetään jo klo 7,35 aamujunalla *Hämeenlinnaan*, jonne saavutaan 9,48, katsellaan kau-punkia, Karlbergia ja Aulangon harjua. 5,10 tai 7,28 j. p. p. läht. junalla jatketaan Helsinkiin, jonne tullaan 8,04 tai 10,28 ill. (Tampereen—Helsingin pi-letti on Hämeenlinnassa viivyttyäessä leimautettava asemalla; I — Smk. 19: 40, II — 11: 65, III — 7: 75).

N:o 6.

Helsinki—Hämeenlinna—Kangasala—Tampere—Ruovesi—
Virrat—Ruovesi—Vilppula—Jyväskylä—Suolahti—Viita-
saari—Harinka—Vesanto—Iisvesi—Kuopio—
Savonlinna—Punkaharju—Savonlinna—
Lappeenranta—Helsinki.

II/I — 79: 20, III/I — 66: 60, III/II — 58: 10 Smk.

1 päivänä klo 8,40 aam. *Helsingistä* junalla *Hämeenlinnaan* saapuen 11,46 (I — 11: 75, II — 7: 10, III — 4: 70 Smk.).

Ehtiäkseen katsella kaupunkia, puistoa, Karlbergia ja Aulankoa on jo edellisenä iltana 6,²⁰ lähtevällä junalla tultava 9,²⁴ Hämeenlinnaan (Kaupungin- tai Teatterihotelli). Hämeenlinnasta Pälkäneelle klo 1,00 päivällä »Pälkäne» laivalla (Smk. 3: 25 tai 2: —). Käydään kirkonkylän Syrjäharjulla ja ajetaan 13 km hevosella Kaivannon kanavalle (Vehoniemen harju on vähän ennen Kaivantoa) ja Keisarin harjun kautta 7 km Kangasalan kirkolle. Pälkäneen Onk-kaalassa ja Kangasalla hyvät majatalot, Kangasalla lisäksi Matkailijahotelli ja Seurahuone. Kaivannolakin saa yösijan. Keskiv. ja lauant. kulkee höyrypursi »Eljas» hrl. »Pälkäneen» vuoroihin yhtyen Valkiakoskelta suoraan Kaivannolle, jonne puhelimella voidaan tilata hevonen Kangasalta. (Vaihtoehtoisesti matka Pälkäneeltä Kangasalle seuraavana päivänä).

2 päivänä. Kangasalan Kirkkoharjun tornissa käytyä matk. seuruevaunussa asemalle (50 penniä) ja edelleen 1,⁴¹, 6,¹⁰ tai 11,³⁰ j. p. p. läht. junalla *Tampereelle* (II — 90 p., III — 65 p.), jonne 30—40 min. matka.

3 päivänä (joka arkip.) lähd. klo 10,00 e. p. p. *Tampereelta* »Tarjanne» tai »Pohjola» laivalla *Ruovedelle*, *Virroille* tai kentiesi *Tulijoelle* (vrt. N:o 5 ja »Turistin» taulua N:ot 247 ja 248. Piletti Tampere—Virrat Smk. 6: — tai 5: 25; Tulijoelle Smk. 8: — tai 6: 50).

4 päivänä varhain aamulla läht. samat laivat *Ruovedelle* (Tulijoelta Smk. 5: — tai 4: 25, Virroilta Smk. 3: — tai 2: 50) ja saapuvat sinne n. klo 9,00 aam. »Into» laivalla voidaan arkipäivinä klo 1,00, 2,40 tai 3,50 (vert. »Turistin» taul. 249) jatkaa *Vilppulaan* (saavutaan 4,¹⁵, 6,¹⁵ tai 7,⁰⁵ j. p. p.; piletit Smk. 1: 50 tai 1: —). Maan., keskiv. ja perj. ehditään klo 5,16 läht. junalle (junanmuutto Haapamäellä klo 5,55—6,15) ja saav. Jyväskylään 9,07 ill. (Monopolihotelli). Tiist., torst. ja lauant. iltoina lähdetään junalla klo 8,49 Vilppulasta ja saavutaan Haapamäelle 9,19, jossa ollaan yötä majatalossa. Seuraavana aamuna (5 päivänä) jatketaan Haapamäeltä 4,35 aamulla tai 11,00 e. p. p. läht. junalla Jyväskylään saapuen klo 8,13 tai 2,19.

(Pil. Vilppula—Jyväskylä II — Smk. 6: 75, III — 4: 50).

- 5 päivä** vietetään Jyväskylässä ja sen ympäristössä. (Neuvoja antaa sanomalehti »Keski-Suomen» toimituksessa Matkailijayhdistyksen Jyväskylän osaston sihteeri H. Hyppönen, puhelin 9). Jyväskylästä lähtee klo 8,33, 2,40 tai 9,15 juna *Suolahteen* (II — Smk. 2: 90, III — 1: 95) saapuen klo 10,14, 4,21 tai 10,48. Edelleen »Ylä-Keitele» tai »Viitasaari» laivoilla (vrt. »Turistin» taulu 199) *Viitasaarelle* (piletti Smk. 5: 50 tai 4: 50) maanantaisin klo 10,30 e. p. p., muutoin yöllä, tullen perille maanantaina j. p. p., muina arkipäivinä, s. o.
- 6 päivänä**, e. p. p. *Viitasaarelle* (Matkailijakoti ja hyvä majatalo).
- 7 päivänä**. Viitasaarelta päästään äskenmainituilla laivoilla joka arkipäivä e. p. p. (maan., keskiv. ja perj. klo 9,00, tiist., torst. ja lauant. klo 12,00) 2½ tunnissa *Harinkaan* (Smk. 2: — tai 1: 50), josta kievarykydillä *Vesantoon* (27 km).
- 8 päivänä**. *Vesannolta* (tai Niinivedenpäästä) »Alli» laivalla klo 4,30 aamulla *Iisvedelle* (Smk. 1: 75 tai 1: 50) ja edelleen paikallisjunalla *Suonnejoelle*, josta klo 10,13 läht. juna *Kuopioon* (perillä klo 11,40; II — Smk. 3: 40, III — 2: 25). M. m. Puijolla käytyä lähdetään »Heinävesi» tai »Heinävesi II» laivalla klo 2,00 (»Leppävirta» tai »Leppävirta II» laivalla klo 2,20) *Savonlinnaa* kohti (Smk. 7: — tai 5: 50). — Kuuluisista kulkureiteistä pidetään Heinäveden reittiä kauniimpana (vrt. N:o 2).
- 9 päivänä** saav. *Savonlinnaan* klo 8,00 aam. ja jatketaan klo 1,30 »Savonlinna» laivalla *Lappeenrantaan* (Smk. 8: — tai 6: —), jonne saavutaan klo 9,30 illalla. Hotelli Patria.
- 10 päivänä** klo 1,10 päiv. lähtee *Lappeenrannasta* klo 9,57 ill. Helsinkiin saapuva juna (junanmuutto Simolassa klo 1,44—2,28; piletit I — Smk. 28: 15, II — 17: —, III — 11: 35). Matkasta Lappeenranta—Imatra kts. Matk. N:o 2, 5 päiv. (sivulla 8).

N:o 7.

Mankalan kosket—litti—Hiidenvuori—Voikka.

Vaikkei Matkailijayhdistys tänä vuonna ylläpidäkään venekulkua Mankalan koskia pitkin, ei pääsy koskille kuitenkaan ole mahdolloin. Matkustajajunat Helsingin—Pietarin radalla (vaan *ei* pikajunat) pysähtyvät, edell. asemalla pyydettyä, *Sitikkalan* pysäkillä, jolta on n. 2 km kävelymatka Kymin rannalla olevaan *Hannulan* taloon, josta saadaan hevonen *Mankalaan* (n. 8 km) *Eskolan* taloon, jossa Matkailijayhdistyksen vanhassa majatalossa 4 henkeä voi saada yösijan (puhelin Kausalan keskusaseaman kautta). *Heinolasta* päästään kuitenkin 3:sti viikossa (maan., kesk., perj. klo 7 a. ja 1 p.) laivalla Vuolenkosken niskaan, josta taas Heinolassa varemmin puhelimella Mankalan *Eskolasta* tilattu soutuvene (soutaja ja vene 3 henk. varten 4 mk., 2 soutajaa ja vene korkeint. 10 henk. varten 8 mk.) noutaa matkailijat. Mankalasta päästään hevosella junalle *Sitikkalaan* (8 km.) tai *Kausalaan* (18 kmn matka).

Tämän matkan hauskana jatkona on suositeltava seuraava: *Kausalasta* lähtee klo 3,25 päiv. kapeaa rataa pitkin *Leininselän* rantaan, josta »*Hiidensalmi*» laiva lähtee klo 4,00 j. p. p. Iitin ja Jaalan kautta *Voikkaan*. — Mankalasta päästään Kausalassa käymättä suoraan laivalle, jos kuljetaan jalan tai hevosella 2 kmn matka *Sitikkalan* kylästä *Kauramaan* koskelle, jonka kautta *Kymi* laskee *Leininselkään*, ja odotetaan lauttausyhtiön laiturilla *Eskolasta* puhelimella *Vihdin Puusepät Oy*ltä *Kausalassa edeltäkäs in laiturissa poikkeamaan pyydettyvää* »*Hiidensalmi*» laivaa (vrt. yl.). Laiva kulkee kauniita selkiä ja ahtaita salmia Iitin kirkon ohi ja laskee pyydettyessä n. klo 5 tienoilla matkailijat *Hiidenvuoren* rantaan. Laivan poiketessa *Kimolanlahteen* ehditään nousta vuorelle ja sieltä ihailla erittäin kauniita näköaloja. *Voikkaan* saapuu laiva n. klo 7,35 j. p. p. Harjun asemalle on pari km, ja asemalta lähtee 8,53 illalla juna, joka saapuu *Kouvolaan* klo 9,14 illalla (*Hotelli*.)

Laiva- ja piletit maksavat muutaman markan.

Helsingistä *Sitikkalaan*: I — Smk. 17: 10, II — 10: 25, III — 6: 85. Helsingistä *Kouvolaan*: I — Smk. 19: 85, II — 11: 90, III — 7: 95.

Välttämättömiä matkoilla ovat:

»SUOMI MATKAOPAS».

Käytännöllinen käsikirja.

Hinta 1: 50.

TURISTI.

Rautateiden aikataulut ja höyrylaivojen kulku-
vuorot ynnä kartta.

Hinta 50 p.

SUOMEN KARTASTO.

49 karttalehteä sid. Hinta 8: — kaikissa kirjakaupoissa ja
asiainiehillämme sekä

Matkailijayhdistyksen Toimistossa,

Helsingissä, P. Esplanadikatu 21. 10—4.

Helsinki 1915. K. F. Puromiehen Kirjapaino O.-Y.